

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci žalobcu **B. D., o.c.p., a.s.** so sídlom v K., právne zastúpeného JUDr. M. V., advokátom v Z. proti žalovanému **Národná banka Slovenska** so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša č. 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OVS-2308/2007 zo dňa 28.08.2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu **z a m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím č. OVS-2308/2007 zo dňa 28.08.2007 Banková rada Národnej banky Slovenska podľa § 32 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom zmenila prvostupňové rozhodnutie NBS č. UBD-1685-4/2006 z 26. apríla 2007 tak, že podľa ustanovenia § 38 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 38 ods. 2 zákona

o dohľade nad finančným trhom sa spoločnosti B. D. o.c.p., a.s. ukladá poriadková pokuta vo výške 250 000,-- Sk (dvestopäťdesiat tisíc slovenských korún), a to za porušenie ust. § 35 ods. 1 zák.č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a § 75 ods.3 zák.č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch tým, že spoločnosť B. D. o.c.p., a.s. neposkytla Národnej banke Slovenska požadované doklady, čím sťažila výkon dohľadu na diaľku.

Žalobca sa včas podanou žalobou na najvyššom súde domáhal, aby súd rozsudkom zrušil rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska č. OVS-2308/2007 zo dňa 28.08.2007 ako aj prvostupňové rozhodnutie NBS č. UBD-1685-4/2006 zo dňa 26. apríla 2007. V odôvodnení žaloby uviedol, že zo spisu a priloženej korešpondencie medzi Národnou bankou Slovenska a žalobcom vyplýva rozdielne hodnotenie toho, čo zákon o dohľade umožňuje požadovať a čo požadovala Národná banka Slovenska, a to najmä v hodnotení toho, aký charakter má denník vedený podľa § 75 ods. 1 zákona o cenných papieroch, a čo to vlastne je. List Národnej banky Slovenska č. UBD-144/1445/2006 zo dňa 4. septembra 2006 v označení veci uvádza „vyžiadanie dokladov“, v prvom odseku žiada Národná banka Slovenska predloženie dvoch samostatných denníkov a v druhom odseku žiada predloženie „uvedených informácií“. Je teda zrejmá nejednotnosť v označení toho, čo vlastne Národná banka Slovenska žiada. Práve nesúlad medzi tým, čo zmieneným listom žiadala Národná banka Slovenska a ustanovením § 35 zákona a tiež nesúlad s ust. § 75 zákona o cenných papieroch, spôsobil problém, ktorý sa žalobca snažil vyriešiť komunikáciou v listinnej i elektronickej podobe. Žalobca denník podľa ustanovenia § 75 zákona o cenných papieroch viedol a bol vždy pripravený ho predložiť na základe korektnej požiadavky. Ust. § 35 ods. 1, písm. a/ zákona o dohľade nad finančným trhom vyžaduje, aby neposkytnutie dokladov alebo informácií sa udialo bez závažného dôvodu. Žalobca však na neposkytnutie denníkov mal dôvod, keďže viedol s Národnou bankou Slovenska dialóg o tom, čo vlastne Národná banka chce, najmä ale nielen, či ide o doklady, informácie alebo niečo iné. Pritom status toho, čo má žalobca predložiť, bol a je relevantný nielen podľa názoru žalobcu, ale aj podľa názoru zákonodarcu vyjadreného v dotknutých vyššie uvedených ustanoveniach zákona o dohľade i ustanoveniach zákona o cenných papieroch. Za vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, považuje žalobca účasť Ing. M. H. a RNDr. P. F. v konaní o uložení pokuty. Žalobca listom zo dňa 23.10.2006 oznámil Národnej banke Slovenska námietku zaujatosti podľa § 14 Zákona o dohľade nad finančným trhom. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný uložil žalobcovi neprimerane vysokú pokutu, ktorá nezodpovedala odôvodneniu, ktoré žalovaný sám v napadnutom rozhodnutí

uviedol. Podľa § 38 ods. 2 zákona o dohľade Národná banka Slovenska pri rozhodovaní o výške poriadkovej pokuty prihliada najmä na závažnosť a čas trvania protiprávneho konania, na rozsah jeho následkov, na prípadné opakované porušenie povinností alebo na porušenie viacerých povinností. Poriadkovú pokutu možno uložiť až do 50 000,-- Sk, ak ide o fyzickú osobu, a až do 500 000,-- Sk, ak ide o právnickú osobu. Žalovaný výšku pokuty prakticky vôbec nezdôvodnil, a uložil ju v strede rozpätia. Za takéhoto stavu veci je výška uloženej pokuty neprimeraná, neplní prevenčný, reparačný účel či iný účel sledovaný pri ukladaní poriadkových pokút a predstavuje len trest vo forme peňažnej ujmy. Pri ukladaní pokuty vôbec nebolo zohľadnené stanovisko a názor žalobcu a žalovaný sa pri ukladaní pokuty s nimi vôbec nevysporiadal. Samotné uloženie pokuty ako aj ustálenie jej výšky je podľa názoru žalobcu nepreskúmateľné.

Žalobca doplnil žalobu podaním zo dňa 03.12.2008, doručeným najvyššiemu súdu 03.12.2008. Uviedol, že orgán verejnej moci si nemôže žiadnym rozširujúcim výkladom vo svoj prospech vykladať rozsah, v akom môže konať. NBS mohla voči žalobcovi vydať výhradne požiadavku, ktorá v plnom rozsahu korešponduje s ustanovením zákona a ústava ani zákon jej neumožňujú požadovať predloženie takých pokladov a dokladov, ktoré nie sú upravené zákonom. Orgány verejnej správy sú povinné presne formulovať svoje požiadavky, vždy však len v rozsahu určenom v zákone. Požiadavka na preloženie dokladov nemá oporu v zákone. Vychádzajúc zo znenia zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pojem „doklad“ je uvádzaný najmä v súvislosti s dokladmi totožnosti (občiansky preukaz, cestovný pas), dokladom o vzdelaní a pod. v zmysle gramatického výkladu „Doklad“ môže byť najmä úradná listina, ktorá niečo dokladá, dosvedčuje, dokazuje, prípadne priamo osvedčuje. Zákon o cenných papieroch v § 75 pojem doklad neuvádza a je preto vyžadujúce striktné sa dodržiavať znenia zákonného ustanovenia. Opačným prípad sú žiadosti podávané NBS, v prípade prekladania výkazov, hlásení a pod. sa kontrolovaný subjekt nemôže odchýliť od pojmového vymedzenia stanoveného zákonom, prípadne právnymi predpismi vydanými NBS na jeho základe, inak zo strany NBS môže dôjsť k odmietnutiu podania. Z tohto dôvodu je potrebné jednoznačne vždy vymedziť požiadavku kontrolného subjektu, aby kontrolovaný subjekt nemal pochybnosti o tom, aké skutočnosti je povinný preukázať. Listom zo dňa 04.09.2008 bol vytvorený stav, že kontrolovaný subjekt mal dôvodnú pochybnosť o povinnosti, ktorú by mal splniť. Denník vedený žalobcom podľa § 75 zákona o cenných papieroch logicky nemôže byť považovaný za doklad, pretože je vedený výhradne v elektronickej

forme, neprípájajú sa k nemu žiadne podpisy, žiadne úradné pečiatky ani iné úradné či neúradné overenia. Vo svojej podstate ani nie je možné predložiť originál denníka ale len jeho elektronicky vyhotovenú kópiu na nosiči informácií.

Žalobca ďalej oproti žalobe rozšíril dôvody o tvrdenia, že originál by bolo možné predložiť výhradne tým, že by bol predložený počítač, v ktorom sú dáta uchovávané. **Práve táto skutočnosť evokuje jedinú možnosť preveriť údaje v počítači týkajúce sa denníka výhradne pri dohľade na mieste** žalobcovi vznikla dôvodná pochybnosť, či je daná právomoc žalovaného pri dohľade na diaľku požadovať túto dokumentáciu vo forme, akou žalovaný uviedol svoju požiadavku.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 28.11.2007 k žalobe navrhoval, aby najvyšší súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Žalovaný zastáva stanovisko, že žalobný návrh žalobcu nemá opodstatnenie ako z vecného hľadiska, tak ani z formálneho hľadiska. Napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie NBS boli vydané v súlade so zákonom, a preto nie je žiadny dôvod na ich zrušenie. Nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že NBS požadovala od neho niečo iné, ako vyžaduje zákon. NBS v rámci výkonu dohľadu na diaľku si vyžiadala oprávnené a v súlade s § 35 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom denník o prijatých pokynoch klientov obchodoch uzavretých na základe týchto pokynov a denník o kúpe a predaji investičných nástrojov uskutočnených na vlastný účet bez pokynov klientov. Uvedená požiadavka bola naformulovaná a vychádzala z ustanovenia § 75 ods. 1 a 2 zákona o cenných papieroch. To, že v predmetnej žiadosti NBS bolo slovo „denník“ uvedené dva krát neznamena, že NBS žiadala o predloženie dvoch denníkov, ale NBS žiadala o predloženie záznamov a údajov vedených podľa § 75 ods. 1 a 2 zákona o cenných papieroch. Ak žalobca viedol žiadané údaje v jednom denníku, mal povinnosť predložiť NBS tento denník. V tejto súvislosti poukazuje na všeobecné výkladové pravidlá pre právne úkony, ktoré obsahuje § 35 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. – Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Žiadosť o predloženie dokladu zo dňa 04.09.2006 považuje za zrozumiteľnú a objektívne pochopiteľnú, na základe ktorej mal žalobca predložiť NBS denník obchodníka s cennými papiermi podľa § 75 ods. 1 a 2 zákona o cenných papieroch a to v takej forme, v akej sa bežne vedie. Žalobca je obchodníkom s cennými papiermi, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe povolenia

na poskytovanie investičných služieb, a preto akákoľvek polemika z jeho strany o tom, „aký charakter má denník“ je celkom bezpredmetná. Žalobca na základe zákonnej požiadavky žalovaného denník obchodníka s cennými papiermi nepredložil a uviedol v liste zo dňa 12.09.2006, že „denníky – doklady“ nemá k dispozícii. Žalobca namiesto splnenia si zákonnej povinnosti začal rozsiahlu komunikáciu s NBS v listinnej i elektronickej podobe, ktorú v prílohe tohto vyjadrenia zasiela Najvyššiemu súdu SR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods.2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 33 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom v znení neskorších zmien a doplnkov a po preskúmaní napadnutých rozhodnutí žalovaného, v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia a postup žalovaného v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Najvyšší súd preskúmal dôvody žalobcu iba v rozsahu pôvodne podanej žaloby (dňa 02.11.2007). Dôvody žalobcu uvedené až v podaní žalobcu zo dňa 03.12.2008 týkajúce sa otázky, či bola daná právomoc žalovaného **pri dohľade na diaľku** žiadať predmetnú dokumentáciu, najvyšší súd nepreskúmaval pretože v zmysle § 249 ods. 2 O.s.p. žaloba musí obsahovať uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu a žaloba musí byť v zmysle § 250b ods. 1 O.s.p podaná do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni. Rozšíriť rozsah napadnutia správneho rozhodnutia žalobca môže len v lehote podľa § 250b O.s.p.

Najvyšší súd zistil, že spor spočíva v tom, či výzva žalovaného č. UBD-1445/2006 zo dňa 04. septembra 2006 bola dostatočne určitá, či žalobca na jej základe mal a mohol vedieť akú dokumentáciu má žalovanému predložiť. Podľa výzvy Národná banka Slovenska žiadala o predloženie denníka o prijatých pokynoch klientov a obchodoch uzavretých na základe týchto pokynov a denníka o kúpe a predaji investičných nástrojov uskutočnených na vlastný účet bez pokynov klientov zo obdobia od 01.01.2006 do dňa doručenia tohto listu.

Najvyšší súd konštatuje, že už táto výzva bola dostatočne určitá a zrozumiteľná. Komunikácia medzi orgánom dohľadu nad finančným trhom a obchodníkom s cennými papiermi sa neuskutočňuje v informačne izolovanom prostredí, bez informačného pozadia (backgroundu), prostredia v ktorom sa tieto subjekty pohybujú. Žalobca je obchodník

s cennými papiermi u ktorého sa vyžaduje odborná spôsobilosť na finančnom trhu, a preto vzhľadom na jeho odborné zázemie súd hodnotí, že výzve porozumel, ale žalovanému listom zo dňa 12.09.2006 oznámil, že žiada o dva denníky, pričom on vedie iba jeden obchodný denník.

Následnú výzvu žalovaného č. UBD-1445-1/2006 zo dňa 21.09.2006 súd hodnotí ako bona fide pokus o odstránenie prípadných nedostatkov v komunikácii so žalobcom, na ktorý žalovaný reagoval neprimerane odpoveďou zo dňa 02.10.2006, z ktorej možno vyvodit', že išlo „vedomé neporozumenie“ žalovaného, ktoré následne vyústilo do začatia administratívneho konania voči žalobcovi a uloženia poriadkovej pokuty.

Najvyšší súd v rozsahu tvrdených dôvodov žalobcu nezistil porušenie zákona žalovaným ani vybočenie z medzí primeranej aplikácie zákona v zmysle zásady proporcionality.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobca nemal vo veci úspech, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 04. decembra 2008

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť vyhotovenia:

Alena Augustiňáková